

Optimalizace progresivních mazacích systémů pomocí genetických algoritmů

Ing. Jiří Vepřek

Co slyším, to zapomenu. Co vidím, si pamatuji. Co si vyzkouším, tomu rozumím.

Konfucius

*Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky.*

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

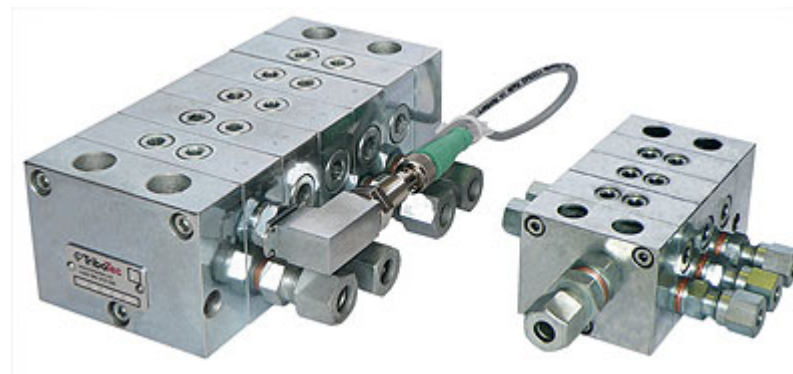
OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

OBSAH PREZENTACE

- Shrnutí cílů disertační práce
  - teorie
  - experiment
  - simulace
  - optimalizační software
- Dosažené výsledky disertační práce
- Publikační činnost (r. 2008/2009)

Progresivní rozdělovače PRA ,PRB [14]

TEORIE – TOK PLASTICKÝCH MAZIV (ČASOVÝ PROSTOR A FREKVENČNÍ OBLAST)

- Časový prostor
  - neustálený tok stlačitelné visko-plastické binghamské kapaliny v trubici (Lax-Wendroff),
  - neustálený rychlostní profil elasticko-visko-plastické binghamské kapaliny (FDM)
- Frekvenční oblast
  - určení rychlosti zvuku v plastickém mazivu pomocí metody přenosových matic
  - postup stanovení přenosové matice binghamské kapaliny

TOK STLAČITELNÉ VISKO-PLASTICKÉ BINGHAMSKÉ KAPALINY (LAX-WENDROFF)

- Cauchyho pohybová rovnice [12]

$$\rho \frac{Du}{Dt} = -\frac{\partial P}{\partial z} - \left(\frac{1}{r} \frac{\partial}{\partial r} (r\tau_{rz}) + \frac{1}{r} \frac{\partial \tau_{\varphi z}}{\partial \varphi} + \frac{\partial \tau_{zz}}{\partial z} \right) + \rho g_z$$

kde: $dP/dr = 0$, $dP/d\phi = 0$, $g_z = 0$

- Binghamův konstitutivní vztah

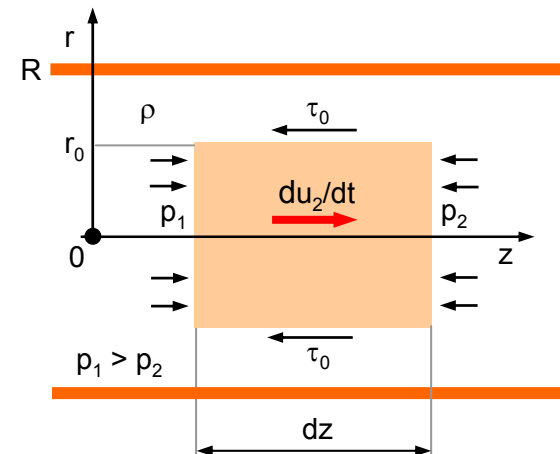
$$\tau_{rz} = \tau_0 + \eta_B \cdot \left(-\frac{du}{dr} \right)$$

platí pro: $du/dr > 0$

- Pohybová rovnice pístové části [12]

$$\tau_0 = -\frac{1}{2} r_0 \frac{\partial P}{\partial z} - \frac{1}{2} \frac{\partial u_{s2}}{\partial t} \rho r_0$$

platí pro: $u_{s2} > 0$

u – axiální část rychlosti ($m \cdot s^{-1}$), P – tlakové pole (Pa), τ_{rz} – smykové napětí (Pa), ρ – měrná hmotnost ($kg \cdot m^{-3}$), t – čas (s), τ_0 – mez toku (Pa), η_B – Binghamova viskozita (Pa.s), r_0 – poloměr toku pístové části kapaliny (m)

Silové poměry na pístovém elementu binghamské kapaliny v trubici kruhového průřezu [12]

TOK STLAČITELNÉ VISKO-PLASTICKÉ BINGHAMSKÉ KAPALINY (LAX-WENDROFF)

- Výsledná pohybová rovnice [12]

$$\frac{\partial u_s}{\partial t} + \frac{1}{\rho k_c} \frac{\partial P}{\partial z} \beta + \left[\frac{8\tau_0}{3\rho k_c u_s} \delta + \frac{8R^2 \eta_B}{\rho k_c} \right] u_s = 0$$

platí pro: $u_s > 0 \rightarrow \beta > 0, \delta > 0, k_c > 0$

- Rovnice kontinuity

$$\frac{\partial P}{\partial t} + k \frac{\partial u_s}{\partial z} = 0$$

kde: $u_s > 0$

- Základní schéma numerické metody Lax-Wendroff [3]

$$w_{x_j}^{t+\Delta t} = w_{x_j}^t + \Delta t \frac{\partial w}{\partial t} \Big|_{x_j} + \frac{\Delta t^2}{2} \frac{\partial^2 w}{\partial t^2} \Big|_{x_j}$$

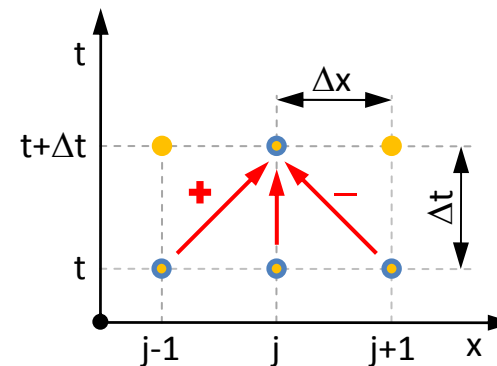

Schéma numerické metody Lax-Wendroff,
 krok řešení vnitřního uzlu [3]

u_s – střední rychlost kapaliny v trubici (m.s⁻¹),
 β – proměnná (m⁴), δ – proměnná (m³), k_c –
 proměnná (m⁴), R – vnitřní poloměr trubice
 (m), k – modul pružnosti kapaliny (Pa), w –
 sloupcový vektor střední rychlosti a tlaku

RYCHLOSTNÍ PROFIL ELASTICKO-VISKO-PLASTICKÉ KAPALINY (FDM)

- Pohybová rovnice a rovnice kontinuity [4]

$$\frac{dv}{dt} = \frac{1}{\rho} \operatorname{div} \boldsymbol{\sigma} + \mathbf{f} \quad \frac{d\rho}{dt} + \rho \operatorname{div} \mathbf{v} = 0$$

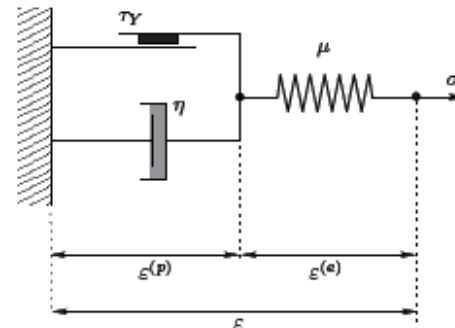
- Obecná konstitutivní rovnice [4]

$$\mathbf{T} + \lambda_1 \left((1 - \xi) \overset{\nabla}{\mathbf{T}} + \xi \overset{\Delta}{\mathbf{T}} \right) = 2\eta \left(\mathbf{D} + \lambda_2 \overset{\nabla}{\mathbf{D}} \right) + 2\tau_0 \overset{\Delta}{\mathbf{D}}$$

kde: $\lambda_2 = 0 \rightarrow$ elasticko-visko-plastická kapalina

- Rovnice rychlosti toku kapaliny [4]

$$\rho \frac{\partial u}{\partial t} + \lambda_1 \rho \frac{\partial^2 u}{\partial t^2} - \lambda_2 \eta \frac{\partial^3 u}{\partial t \partial y^2} = p_x + \lambda_1 \frac{dp_x}{dt} + \eta \frac{\partial^2 u}{\partial y^2} + \tau_0 \frac{\partial}{\partial y} \left[\frac{\left(\frac{\partial u}{\partial y} \right)}{\sqrt{\varepsilon + \left(\frac{\partial u}{\partial y} \right)^2}} \right]$$

Visko-elasticko-plastický model kapaliny [13]

$\mathbf{f}$ – vnější objemové síly, $\boldsymbol{\sigma}$ – Cauchyho napětový tenzor, $\mathbf{T}$ – nevratná část napětového tenzoru, $\mathbf{D}$ – tenzor rychlosti deformace, λ_1 – relaxační čas, λ_2 – retardační čas, ξ – skalární parametr, ε – konstanta, η – binghamská viskozita (Pa.s), τ_0 – mez toku (Pa)

RYCHLOST ZVUKU V PLASTICKÉM MAZIVU (METODA PŘENOSOVÝCH MATIC)

- Lineariz. rovnice silové rovnováhy [6]

$$\rho \frac{dQ}{dt} + bQ + S \frac{\partial p}{\partial x} = \rho S g$$

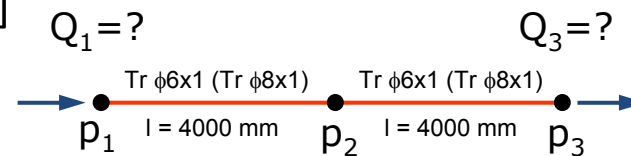
- Linearizovaná rovnice kontinuity [6]

$$\frac{\partial Q}{\partial x} + \frac{S}{K} \frac{\partial p}{\partial t} + \frac{1}{K} \frac{\partial p}{\partial x} = 0$$

- Přenosová matice soustavy [6]

$$P_T = \begin{bmatrix} \text{ch}(\lambda x) & -\frac{\gamma}{\lambda} \text{sh}(\lambda x) \\ -\frac{\mu}{\lambda} \text{sh}(\lambda x) & \text{ch}(\lambda x) \end{bmatrix}$$

platí pro newtonskou kapalinu, tok v trubici kruh. p.

Experimentálně měřené veličiny, tlak na začátku, uprostřed a na konci trubice

ρ – hustota kapaliny ($\text{kg}\cdot\text{m}^{-3}$), Q – průtok ($\text{m}^3\cdot\text{s}^{-1}$), b – tlumení na odporu ($\text{Pa}\cdot\text{s}\cdot\text{m}^{-3}$), S – průřez trubice (m^2), p – tlak (Pa), x – osová souřadnice trubice (m), g – tíhové zrychlení ($\text{m}\cdot\text{s}^{-2}$), K – modul pružnosti kapaliny (Pa), λ – proměnná, γ – proměnná, μ – proměnná

RYCHLOST ZVUKU V PLASTICKÉM MAZIVU (METODA PŘENOSOVÝCH MATIC)

- Postup určení rychlosti zvuku v plastickém mazivu
  - měření veličin p_1, p_2, p_3 v trubici
  - Fourierova transformace p_1, p_2, p_3 (program Parametr)
  - příprava vstupních dat (program F-A char) [1]
- Nestac. rychlost bingham. kapaliny [5] – určení přenos. matice

$$v(r, t) = \frac{1}{4} \frac{(-4a + 4r)\tau_0}{\mu} + \frac{1}{4} \frac{(r^2 - a^2) \frac{d}{dz} P(z)}{\mu} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{J_0\left(\frac{\alpha_n r}{a}\right) \left(2 \left(\frac{d}{dz} P(z) \right)_a + \pi \tau_0 \alpha_n H_0(\alpha_n) \right) e^{-\frac{\alpha_n^2 \mu t}{\rho a^2}}}{\mu J_1(\alpha_n) \alpha_n^3}$$

v – rychlost ($\text{m}\cdot\text{s}^{-1}$), a – vnitřní poloměr trubice (m), r – radiální souřadnice (m), τ_0 – mez toku (Pa), $P(z)$ – tlakové pole (Pa), μ – Binghamova viskozita (Pa.s), J_0 – Besselova funkce 1. druhu nultého řádu, J_1 – Besselova funkce 1. druhu a 1. řádu, H_0 – Struve funkce nultého řádu, t – čas (s), α_n – komplexní argument

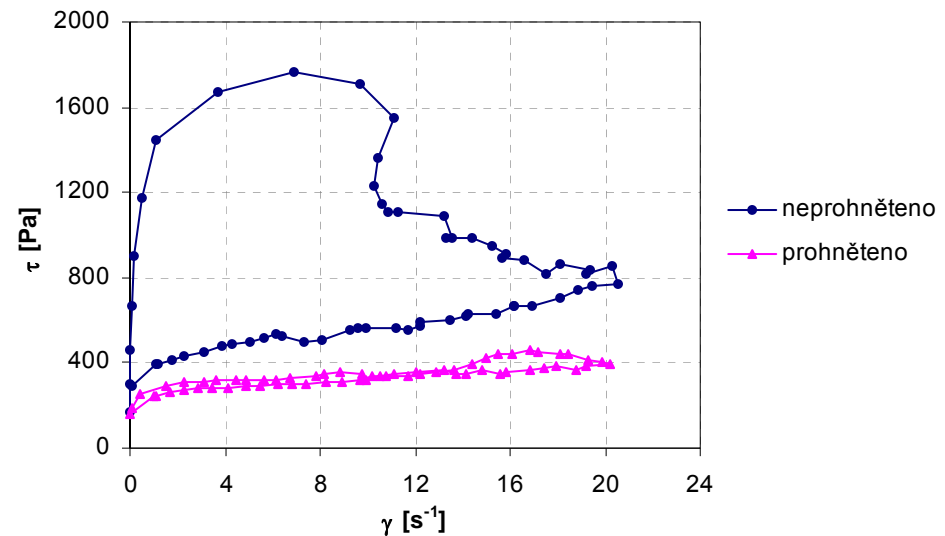

EXPERIMENT – REOMETRICKÁ MĚŘENÍ A TOK PLASTIKÝCH MAZIV

- Reometrická měření plastických maziv Plantogel 2S, Plantogel 000S, Mogul EKO L1 a Aralub BAB RC1
  - tokové křivky plastických maziv
  - visko-elastické charakteristiky plastických maziv
- Tok plastických maziv Plantogel 2S, Mogul EKO L1
  - průtokové a tlakové poměry v trubicích
  - průtokové a tlakové poměry v progresivních rozdělovačích

TOKOVÉ KŘIVKY EKOLOGICKÝCH PLASTICKÝCH MAZIV

- Rozsah smykových napětí
 $du/dr = 0-20 \text{ s}^{-1}$
- Teplota během měření
 $t = -10 \text{ až } 20^\circ\text{C}$
- Rotační reometr
RheoStress 300,
ThermoHaake
- Uspořádání měřicí
soustavy (kužel-deska)

Reogramy ekologického plastického maziva
Plantogel 2S, $t = 20^\circ\text{C}$, odře – neprohněteno,
fialově - prohněteno [10]

VISKO-ELASTICKÉ CHARAKTERISTIKY PLASTICKÝCH MAZIV - FUNKCE(τ)

- Komplexní modul pružnosti kapaliny

$$G^* = G' + iG''$$

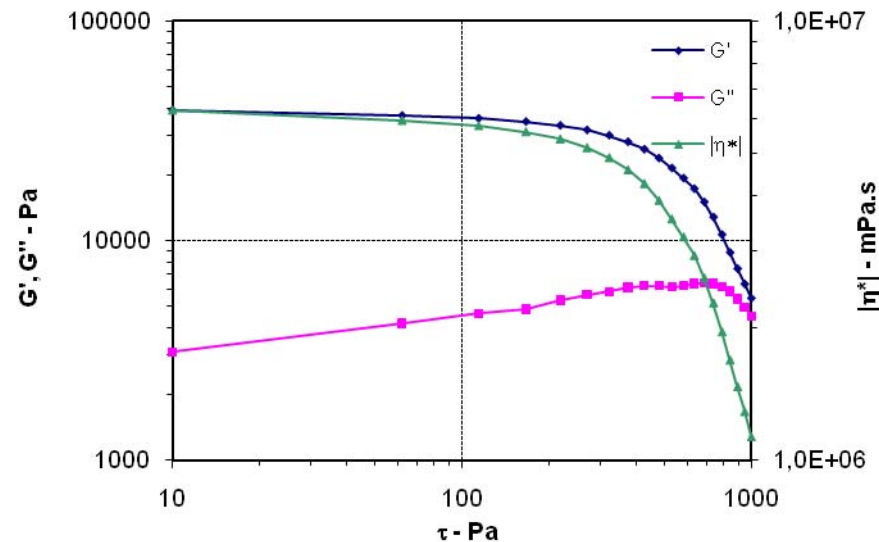
- Paměťový a ztrátový modul [10]

$$G' = |G^*| \cos \delta \quad G'' = |G^*| \sin \delta$$

- Komplexní viskozita [10]

$$\eta^* = G^* / i\omega$$

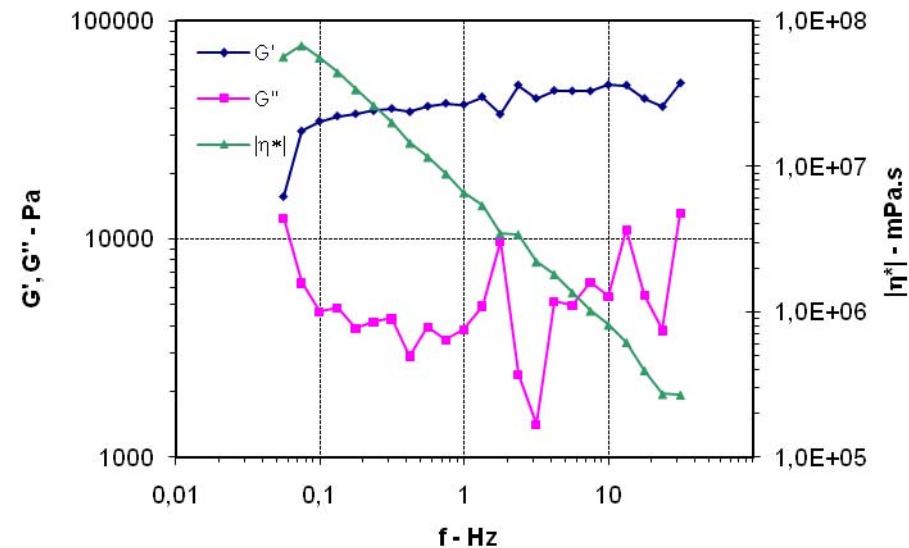
- Rozsah napětí při $\omega = 1\text{ Hz}$
 $\tau = 0\text{-}1700\text{ Pa}$

Visko-elastické charakteristiky plastického maziva Plantogel 2S v závislosti na smykovém napětí [10]

VISKO-ELASTICKÉ CHARAKTERISTIKY PLASTICKÝCH MAZIV – FUNKCE(f)

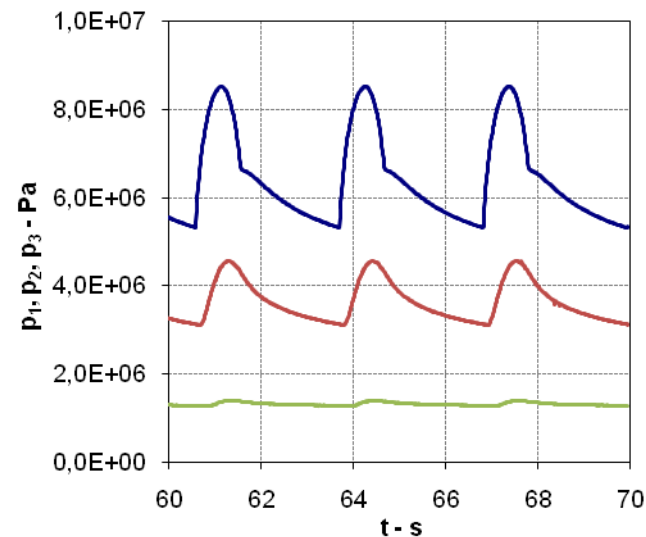
- Fázový posun G' a G''
 $\delta = 0$
čistě elastická látka
 $\delta = 90^\circ$
čistě viskózní látka
- Teplota během měření
 $t = 20^\circ\text{C}$
- Rozsah frekvencí (osa x)
 $f = 0,01\text{-}100\text{ Hz}$

Visko-elastické charakteristiky plastického maziva Plantogel 2S v závislosti na frekvenci [10]

PRŮTOKOVÉ A TLAKOVÉ POMĚRY V PLASTICKÉM MAZIVU

- Experimentální měření tlaků v trubicích
  - p_1 – vstup do trubice
  - p_2 – střed trubice
  - p_3 – výstup z trubice
- Tlakové ztráty v trubicích
- Průtokové a tlakové poměry v progresivních rozdělovačích

Tlak na vstupu, uprostřed a na výstupu z trubice;
určení rychlosti zvuku metodou přenosových
matic [2]

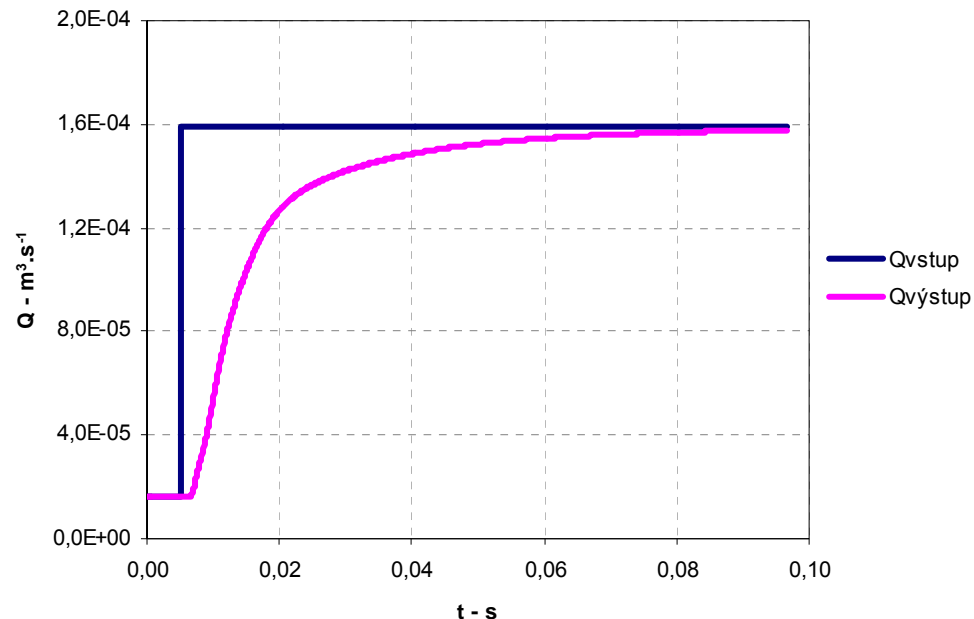
SIMULACE – TOK PLASTICKÝCH MAZIV (ČASOVÝ PROSTOR A FREKVENČNÍ OBLAST)

- Časový prostor
  - tok stlačitelné visko-plastické binghamské kapaliny v trubici (Lax-Wendroff)
  - rychlostní profil elasticko-visko-plastické binghamské kapaliny (FDM)
- Frekvenční oblast
  - rychlost zvuku v plastickém mazivu (metoda přenosových matic)
  - postup stanovení přenosové matice binghamské kapaliny

NEUSTÁLENÝ TOK VISKO-PLASTICKÉ BINGHAMSKÉ KAPALINY (LAX-WENDROFF)

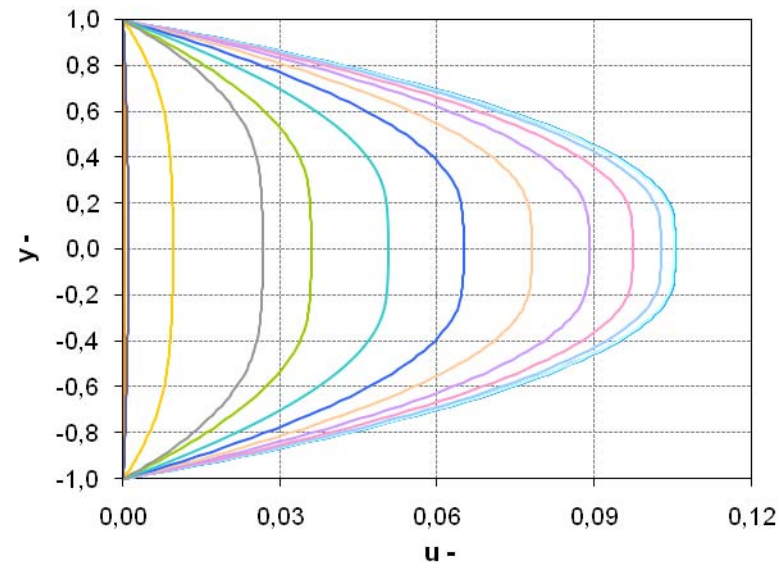
- Rozměry trubice
 $D = 10 \text{ mm}$, $l = 10 \text{ m}$
- Vlastnosti kapaliny
 $k = 2 \cdot 10^9 \text{ Pa}$,
 $\rho = 900 \text{ kg} \cdot \text{m}^{-3}$,
 $\tau_0 = 50 \text{ Pa}$, $\eta_B = 2 \text{ Pa} \cdot \text{s}$
- Časový krok výpočtu
 $\Delta t = 1 \cdot 10^{-4} \text{ s}$
- Okrajové podmínky
 $Q_{\text{vstup}} = 1,58 \cdot 10^{-5} \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$,
 $p_{\text{výstup}} = 0,10 \cdot 10^6 \text{ Pa}$,

Odezva na skokovou změnu průtoku na vstupu;
numerická simulace toku binghamské kapaliny
v trubici kruhového průřezu (Lax-Wendroff) [12]

RYCHLOSTNÍ PROFIL ELASTICKO-VISKO-PLASTICKÉ KAPALINY (FDM)

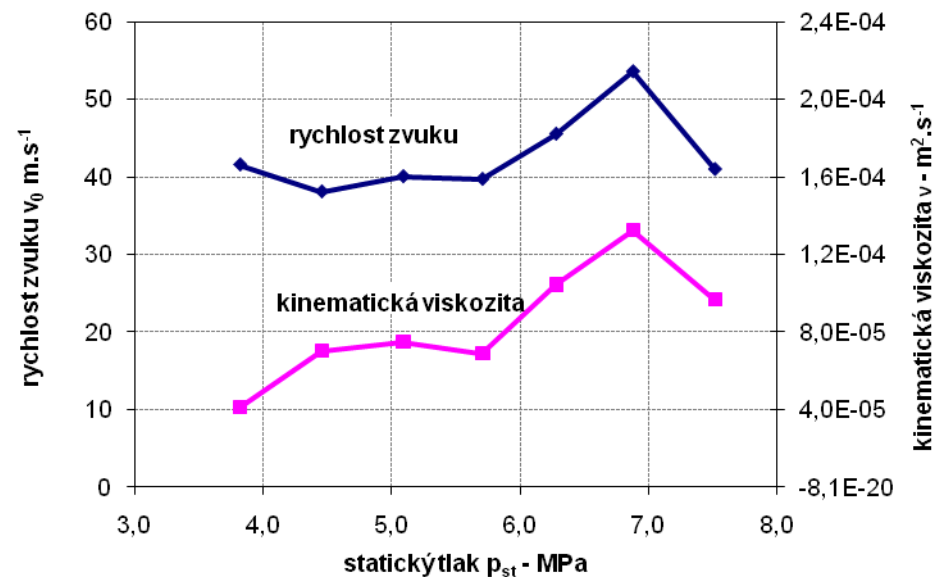
- Vlastnosti kapaliny
 $\eta_B = 2 \text{ Pa}\cdot\text{s}$, $\tau_0 = 192 \text{ Pa}$
- Konstanta
 $\varepsilon = 1 \cdot 10^{-5}$
- Tlakové buzení
 $p = p_{x0} + p_{x1} \cos(\omega t)$
- Relaxační čas
 $\lambda_1 = 7 \cdot 10^{-4} \text{ s}$
- Časový krok výpočtu
 $\Delta t = 1 \cdot 10^{-4} \text{ s}$

Neustálený rychlostní profil elasticko-visko-plastické binghamské kapaliny, numerická simulace toku mezi dvěma rovnoběžnými deskami (FDM) [12]

RYCHLOST ZVUKU V PLASTICKÉM MAZIVU (PLANTOGEL 2S)

- Teplota během měření
 $t = \text{cca } 20^{\circ}\text{C}$
- Budící frekvence (tlak)
 $\omega = \text{cca } 0,3\text{-}0,5 \text{ s}^{-1}$
- Modul pružnosti (výpočet)
 $k = 1,3\text{-}2,6 \text{ MPa}$
- Rozměry trubic
 $D = 4 \text{ a } 6 \text{ mm}, l = 4000 \text{ mm}$

Rychlost zvuku v plastickém mazivu Plantogel 2S
v závislosti na střední hodnotě statického tlaku
v trubici kruhového průřezu $d = 4\text{mm}$ [2]

OPTIMALIZAČNÍ SOFTWARE – APLIKACE GENETICKÉHO ALGORITMU

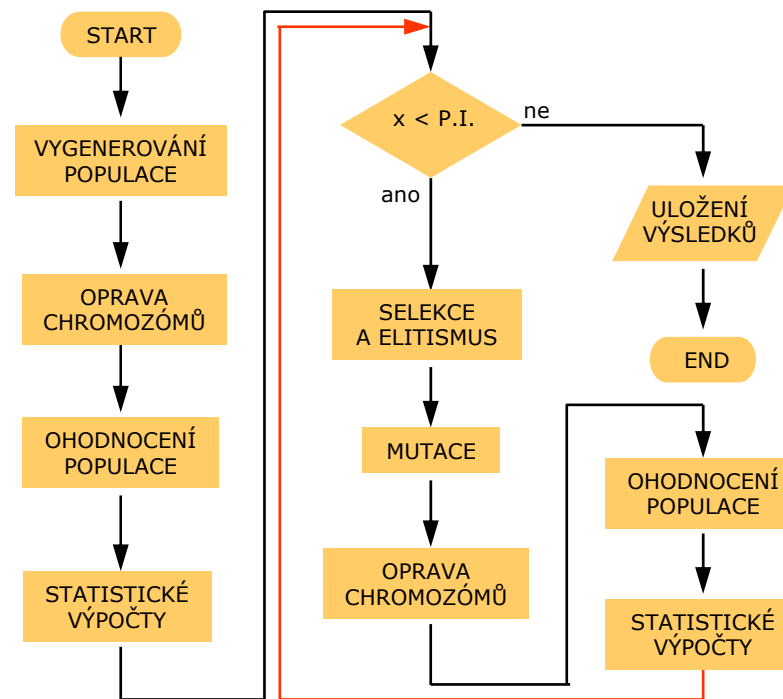
- Software k návrhu progresivních rozdělovačů
  - vytvořen na platformě JAVA
  - implementován genetický algoritmus (GA)
  - progresivní rozdělovače typu ZP-A až ZP-D
- Software k návrhu progresivních mazacích systémů
  - vytvořen v MATLABu
  - implementován paralelní genetický algoritmus (PGA)
  - mazací systémy s rozdělovači ZP-A až ZP-D

NÁVRH PROGRESIVNÍCH ROZDĚLOVAČŮ – ALGORITMUS PROGRAMU

- Vstup programu: požadavky na rozdělovač, parametry GA
- Výstupní údaje: statistická data, chromozómy NEJ rozdělovačů
- Fitness funkce [9]

$$HF_{ij} = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^{m-1} abs \left(\frac{VV_{V_i, j+1}}{VV_{V_{ij}}} - \frac{VV_{P_i, j+1}}{VV_{P_{ij}}} \right)$$

$VV_{P_{ij}}$ – požadovaný objem maziva/jeden pracovního cyklu rozdělovače i/vývod (cm³·cyklus⁻¹) z vývodu j, $VV_{V_{ij}}$ – vypočítaný objem maziva/jeden pracovní cyklus rozdělovače i/vývod j, $i < 1; n >$ a $j < 1; m >$; n – populace, m – otevřené vývody rozdělovače

Vývojový diagram optimalizačního programu

NÁVRH PROGRESIVNÍCH ROZDĚLOVAČŮ – VÝSLEDKY OPTIMALIZACE

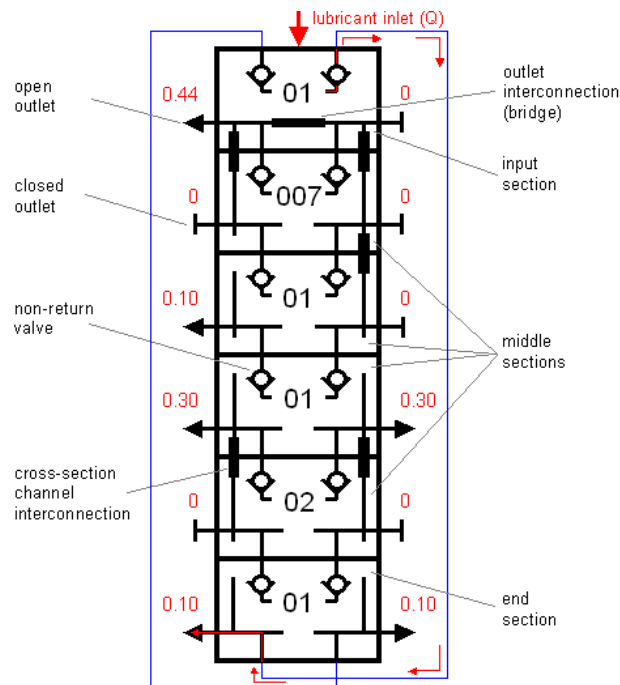
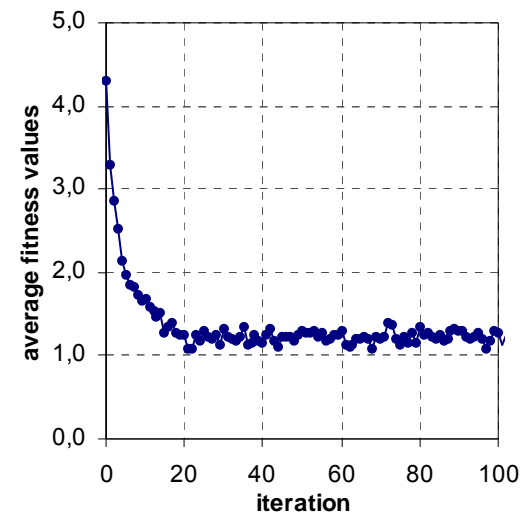

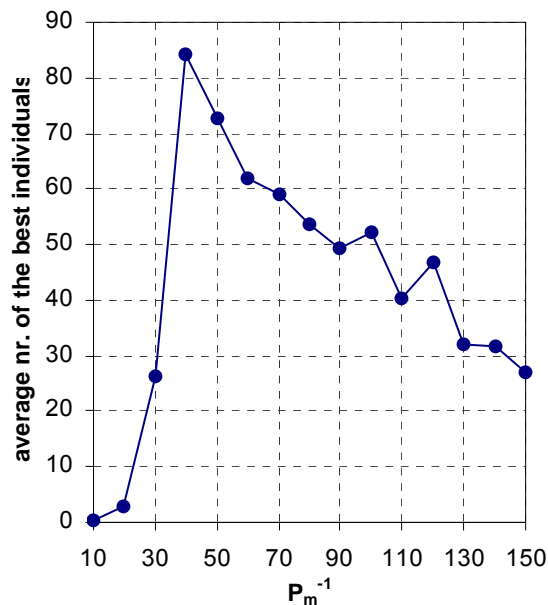
Schéma hledané konstrukční varianty progresivního rozdělovače ZP-A (6 sekcí a 6 otevřených vývodů) [9]

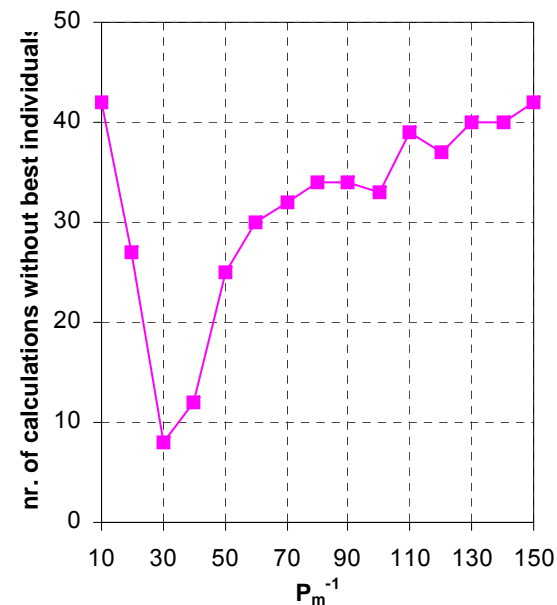
Průměrná hodnota fitness v populaci (počet jedinců $N = 500$, selekční tlak $tT = 3$, pravděpodobnost mutace $P_m = 1/30$, počet iterací $PI = 200$) [9]

NÁVRH PROGRESIVNÍCH ROZDĚLOVAČŮ – PARAMETRY GA

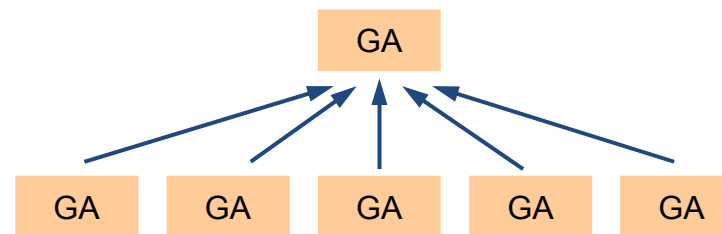
Průměrný počet nejlepších jedinců v populaci stanovený z 50-ti opakovaných výpočtů (počet jedinců $N = 500$, selekční tlak $t_T = 2$, pravděpodobnost mutace $P_m = 1/10-1/150$, počet iterací $PI = 200$) [9]

Počet výpočtů bez nejlepších jedinců; stanoveno z 50-ti opakovaných výpočtů (počet jedinců $N = 500$, selekční tlak $t_T = 2$, pravděpodobnost mutace $P_m = 1/10-1/150$, počet iterací $PI = 200$) [9]

NÁVRH PROGRESIVNÍCH MAZACÍCH SYSTÉMŮ – STRUKTURA PROGRAMU

- Vytvořen v Matlabu
- Mazací obvody s progresivními rozdělovači ZP-A až ZP-D
- Struktura programu:
M-soubor pro řízení (Start),
M-soubory PGA (Generator, Oprava, Hlavní, Vedlejší, Objemy, Statistika, Selektce, Mutace, Migrace),
M-soubor pro simulaci toku maziva (Simulace)

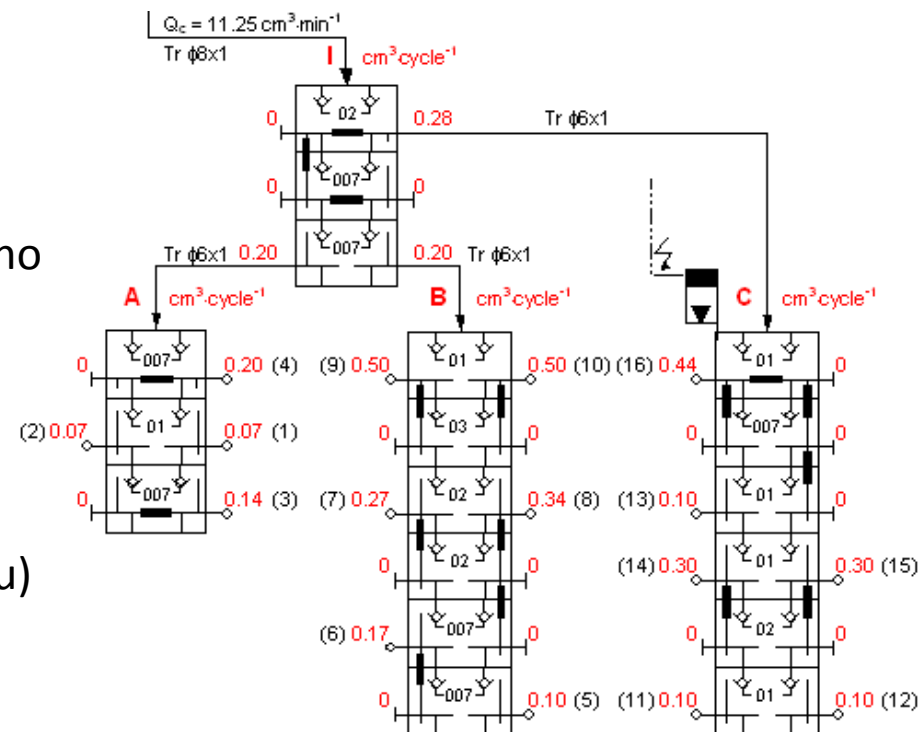

Hierarchická struktura paralelního genetického algoritmu v optimalizačním programu pro návrh větvených mazacích obvodů s progresivními rozdělovači [8]

*PGA – paralelní genetický algoritmus

NÁVRH PROGRESIVNÍCH MAZACÍCH SYSTÉMŮ – II. ČÁST

- Zakódování struktury mazacího obvodu: progresivní rozdělovače, potrubí (materiál, délka, průměr), hierarchie mazacího obvodu
- Příklad (108 číslic prog. rozdělovače, 57 číslic potrubí a 3 číslice hierarchie mazacího obvodu)

Způsob kódování progresivního mazacího obvodu [9]

VLASTNÍ VÝSLEDKY DISERTAČNÍ PRÁCE A PUBLIKACE ZA ROK 2008/2009

- Numerické řešení toku stlačitelné binghamské visko-plastické kapaliny v trubici (časový prostor).
Postup odvození přenosové matice visko-plastické binghamské kapaliny (frekvenční oblast).
Experimentální měření (průtokové a tlakové poměry v plastickém mazivu) za účelem stanovení rychlosti zvuku a určení tlakových ztrát v potrubí.
Simulace toku elasticko-visko-plastické binghamské kapaliny.
Optimalizační software k návrhu progresivních rozdělovačů a větvených mazacích obvodů s progresivními rozdělovači.
- Publikace za rok 2008/2009

Vepřek, J.: *Design of Progressive Distributors in Centralized Lubrication Systems by Genetic Algorithms*. In: *Hydraulika i Pneumatyka*. Wroclaw, 2008. Poland. SIMP press. Vol. 28. Nr. 5. pp. 21-27. ISSN 1505-3954.

LITERATURA

- [1] Habán, V. - Koutník, J. - Pochylý, F.: Popis k programu „F-ACHAR“, program pro řešení pulsací ve větvených hydraulických obvodech. Výzkumná zpráva Odboru.
- [2] Habán, V – Vepřek, J.: Výpočet rychlosti zvuku v plastickém mazivu. Výzkumná zpráva Odboru fluidního inženýrství V. Kaplana, VUT v Brně, 2008.
- [3] Koyš, J.: Modelování tlakových pulsací v pružných potrubích. Diplomová práce na Fakultě strojního inženýrství VUT v Brně, 2007. Ved. dipl. práce. V. Habán. 58s.
- [4] Y. Wang.: Time-dependent Poiseuille flows of visco-elasto-plastic fluids. In Acta Mechanica 186. 187-201s. 2006.
- [5] Ospina, J. - Velez, M.: Computer Algebra in Scientific Computing. Analytical Solution for Transient Flow of a Generalized Bingham Fluid with Memory in a Movable Tube Using Computer Algebra*. Springer Berlin/Heidelberg, 2007. 339-349s. ISSN 0302-9743.
- [6] Habán, V.: Tlumení tlakových a průtokových pulsací. [Disertační práce]. Brno. Vysoké učení technické v Brně, 1999. 57s.
- [7] Foldyna, J. – Habán, V. – Pochylý, F. – Sitek, L.: Transmission of acoustic waves.
- [8] Ošmera, P.: Genetické algoritmy a jejich aplikace. [Habilitační práce]. Brno. Vysoké učení technické v Brně, 2001. 108s.
- [9] Vepřek, J. Determining Genetic Algorithm Operators in the Program for Optimization of Progressive Distributors. In *Proceedings of the Sixth International Conference on Soft Computing Applied in Computer and Economic Environment*. Kunovice, 2008. Jiří Vepřek.
- [10] Štern, P. – Nevrlý, J. – Pavlok, B.: Tokové křivky a viskoelastické charakteristiky vybraných ekologických maziv. Dílčí výzkumná zpráva ke grantovému úkolu GAČR 101/02/0605. Praha. 2004.
- [11] Delimon. DELIMON. *Delimon Centralized Lubrication*. [online]. [citováno 11. 9. 2006]. Dostupné z URL <http://www.delimon.de/english/index.html>
- [12] Vepřek, J.: Optimalizace průtokových poměrů v mazacích obvodech s progresivními rozdělovači pomocí genetických algoritmů. [Disertační práce]. Brno. Vysoké učení technické v Brně, 2009.
- [13] Cheddadi, I. – Saramito, P. – Raufaste, C. – Marmottant, P. a Graner, F.: Numerical modelling of foam Couette flows. In *European Physical Journal E* **27**, 2 (2007) 123-133. 1292-8941 (eISSN : 1292-895X)
- [14] Tribotec. *TriboTec – Centrální mazání*. [online]. [citováno 17. 8. 2006]. Dostupné z URL <http://www.tribotec.cz/tribotec/>

Děkuji Vám za pozornost.

*Tato prezentace byla vytvořena jako součást projektu
"Komplexní systém pro získávání, vzdělávání a trvalé zapojování
talentů do výzkumných a vývojových center AV ČR a FSI VUT v Brně",
reg. č. CZ.1.07/2.3.00/09.0228*

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ